

Жирун Оксана

*Національний технічний університети України
«Київський політехнічний інститут», Київ, Україна
greenery@ua.fm*

**ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ПЕРЕДУМОВА
СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ**

The abstract considers the responsibility as a prerequisite of social and psychological transformation of the future professionals. The author proves that the responsibility determines any activity. Formation of the professional

responsibility must be entirely done. The value area of the personality must be taken into consideration.

Keywords: prerequisite, social and psychological transformation, responsibility, professional responsibility.

Характерною особливістю сучасної трансформації суспільства є зміна ставлення до відповідальності, визнання її провідним компонентом у системі заходів, що забезпечують розвиток людини, суспільства, держави в їх русі до нової, вищій якості життя, культури.

Відповідальність є результатом виникнення глибокої самоідентифікації із змістом ціннісної сфери, що виступає як внутрішня потреба, засіб самоствердження й самореалізації як умови визначення основних життєвих орієнтирів. Це, в свою чергу, зумовлює зміст і напрями провідних життєвих потреб і виступає у формі ідеалів. Дієвість ідеалів значною мірою може зростати, якщо у їх змісті представлені не лише соціальні характеристики, а й моральні.

Чим глибшого рівня ідентифікації з суспільством досягає людина, тим вищим є рівень її відповідальності за свою діяльність загалом та професійну зокрема. У цьому виявляється рівень її соціального розвитку, міра її відповідальності за власну життєдіяльність. Саме це дозволяє людині здійснювати процес самореалізації, досягати належного рівня усвідомлення своєї особистісної та соціальної значущості.

Професійна діяльність, у більшості випадків, розглядається майбутніми фахівцями лише як спосіб досягнення матеріального добробуту. Це призводить до труднощів у процесі професійного становлення особистості майбутнього фахівця, до втрати смислового навантаження поняття відповідальності. У зв'язку з цим виникає необхідність встановлення психолого-педагогічних умов, сприятливих для оптимізації професійного ціннісного орієнтування студентів у вищих навчальних закладах, провідною з яких є виховання моральності.

В даному аспекті вища освіта повинна виступати як механізм залучення до вищих досягнень морального досвіду людства, розвитку свободи та індивідуальної відповідальності, оскільки саме моральні цінності здатні регулювати усі форми людської діяльності.

Отже, попри розмаїття підходів у вивченні відповідальності, ця якість є універсальною та професійно важливою, і детермінує будь-яку діяльність. У зв'язку з цим формування професійної відповідальності необхідно здійснювати цілісно, формуючи сукупність знань, переконань, умінь, потреб на засадах гуманістичної позиції з акцентом на ціннісній сфері особистості, оскільки саме це становить основу успішної діяльності майбутнього фахівця. Це, в свою чергу, вимагає особливої уваги до організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі.